

listiny, podle níž zřídila povinná, aniž uznala pohledávku a aniž rozeznávala, zda pohledávka přísluší proti ní či proti manželovi, právo zástavní na svém podílu na domě, dávši jej za záruku za hypotéku pro zbytkovou pohledávku 27.630 Kč, že zástava ručí za dluh manžela povinné a že jest lhotejno, je-li sama povinná také dlužna. Byl tedy odpor povinné zamítnut právem a rekurs podaný z jiného důvodu, než byl a mohl býti odporem uplatněn, není přípustný, poněvadž nový důvod v rekursu uplatněný, by rekurs byl přípustný, měl podle § 234 ex. ř. býti uplatněn odporem. Ostatně nebyl obsah kauční listiny, jak jej první soud uvádí, sporný a právem nižší soudy odpor zamítly, správně usuzující, že podle zjištěného obsahu kauční listiny ručí zástavně za dluh svého manžela. Proto bylo dovolacímu rekursu v bodě a) vyhověno, jinak není dovolací rekurs odůvodněn, po případě není přípustný.

Čís. 10737.

Pro nárok toho, kdo opravil kostelní budovu, proti patronu na náhradu nákladu (§§ 1036, 1037, 1042 obč. zák.) jest pořad práva přípustný.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1931, R I 301/31.)

Žalující stavitel domáhal se na žalovaném patronu kostela zaplacení 52.000 Kč proto, že prováděje opravu farní budovy v M., provedl z omylu i opravu tamnějšího kostela. K opravě té, jež byla naprosto nutná, byl prý povinen žalovaný jako patron; je prý proto žalovaný povinen nahraditi žalobci zažalovaný peníz, jelikož oprava kostela byla provedena ke zřejmému převážnému prospěchu žalovaného, a žalovaný je o peníz ten ještě obohacen. Žalovaný, jenž vznesl námitku nepřipustnosti pořadu práva, namítal v podstatě, že nebylo provedeno předepsané konkurenční řízení. Soud první stolice zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Nárok žalobcem vznesený je sice povahy soukromoprávní, žalobce ho však uplatňuje proti žalovanému jako patronu, tedy z příčiny patronátu; neboť tvrzený zřejmý a převážný prospěch a obohacení žalovaného odůvodňuje právě jen jeho vlastností jako patrona, jemuž podle veřejnoprávních předpisů náleží udržovati kostelní budovu. § 34 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák., jehož se dovolává také poslední odstavec § 55 téhož zákona — ustanovuje: »Rozepře o dávky neb o jiné povinnosti, jež kdo žádá z příčiny patronátu, přísluší pořadem stolic rozhodovati úřadům spravujícím duchovní záležitosti. Jen, kdyby patron dovozoval, že je dávek nebo jiných povinností zcela nebo z části zproštěn ze zvláštních důvodů soukromého práva, jest předsejiti pořadem práva a úřadům správním přísluší jen učiniti opatření prozatímní, je-li toho třeba.« První soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva s odůvodněním, že je tu tento zvláštní případ posléz zmíněný, poněvadž žalovaný popírá svůj závazek ze soukromoprávních důvodů žalobcem uplatňovaných. Naproti tomu jest uvést, že žalovaný, dovolávaje se de-

kretu dvor. kanceláře ze dne 22. května 1805 a ustanovení § 57 zák. čís. 50/1854 namítá proti žalobě, že jako patron není povinen nésti náklad, pokud se týče přispívati na opravu kostela proto, že opravy byly provedeny bez úředního povolení a bez konkurenčního jednání. Žalovaný nedovozuje tedy zproštění své povinnosti »ze zvláštních důvodů soukromého práva«, nýbrž z předpisů veřejnoprávních. Žádá-li však žalobce na žalovaném zaplacení z příčiny patronátu, a onen výjimečný případ příslušnosti soudní tu není, jest vzhledem k širokému doslovu prvního odstavce § 34 zák. čís. 50/1874 (»jiné povinnosti, jež kdo žádá«), námitku nepřipustnosti pořadu práva uznati za důvodnou. Vždyť soud nemůže prováděti konkurenční jednání, v němž je stanoviti povinnost patrona ke stavbě a rozsah této povinnosti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest pravda, že podle § 34 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák. v rozepřích o dávky nebo jiné povinnosti, jež kdo žádá z příčiny patronátu, přísluší rozhodovati pořadem stolic úřadům spravujícím věci duchovní, a že jen, kdyby patron dovozoval, že jest dávek nebo jiných povinností zcela nebo z části zproštěn ze zvláštních důvodů soukromého práva, jest věc vyřídití pořadem práva, o kterýžto případ v souzené rozepři zřejmě nejde. Ale žalobce, a to právě přezírá rekursní soud, nežádá na žalované straně zaplacení z příčiny patronátu, nýbrž proto, že učinil za žalovaného náklad, o němž tvrdí, že jej žalovaný podle zákona byl povinen učiniti sám (§ 1042 obč. zák.), pokud se týče, že učinil za žalovaného, na jeho účet, náklad, který byl nutný (§ 1036 obč. zák.) aneb žalovanému alespoň zřejmě a převážně prospěšným (§ 1037 obč. zák.). Jest tudíž žalobní prosba zřejmě opřena o důvody ryze soukromého práva, při čemž se podotýká, že, pokud se žalobce opírá o předpis § 1042 obč. zák., nepadá na váhu, zda žalovaný měl náklad učiniti podle soukromého či veřejného práva, a že tu jen rozhoduje, že náklad měl učiniti podle zákona.

Čís. 10738.

§ 35 knih. zák. má na mysli nedostatek formálních náležitostí vkladné listiny, nikoliv nedostatek celé listiny ze souhrnu několika listin potřebných k žádanému knihovnímu jednání.

I vkladu i záznamu přísluší poznamenané pořadí jen, bylo-li o zápis žádáno v předepsané lhůtě s připojením vyhotovení usnesení povolujícího poznámku.

Předpisu § 88, třetí odstavec, knih. zák. nelze použiti, musí-li se žadatel domáhati na odpůrci prvopisu listiny teprve sporem.